

Szerkesztőségi iroda:
Nagybcskerek, Zápolya u. 1.,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybcskerek, Zápolya u. 1.
hová a hirdetések, az előfizet-
ések és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások inté-
zendők.

Telefon-szám 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: Dr. BRÁJNER LAJOS.

Előfizetési árak:

Egész évre — — — — 24 K.
Félévre — — — — — 12 K.
Negyedévre — — — — 6 K.
Egy hóra — — — — — 2 K.
— Egyes szám ára 3 fillér. 1

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogad-
tatnak el. Azonkívül az összes
hirdetési irodákban.

Megjelenik vasár- és ünne-
pnapok kivételével minden nap
éjszaka 5 óráig

Nagybcskerek, 1912.

XLI. évfolyam 147. szám.

Hétfő július 1.

A nyári szünetben.

— jul. 1.

Szeptember 17-ikéig csönd lesz a parlament tájékán. Megszűnt az utcaüvöltés, ami annyival volt jobb, mint a parlamentben való technikázás, mert legalább tenni, a törvényhozás házában ez idő alatt üdvös törvényeket hoztak. Olyanokat, amelyek tényleg az ország, a polgárság, az összletesség üdvére szolgáltak.

Az új koalíció, amelynek intéző bizottsága a régi, hitelét vesztett első koalíciós vezérbizottság, most ugyanazokkal az eszközökkel dolgozik, amelyekkel hajdanán sikerült felrevezetni az országot. Azt hiszik, most újból sikerülni fog. Nem látják, hogy az ország már megismerte őket, hogy a nemzetnek elég volt belőlük egyszer, nem látják, hogy a nemzet, amely munkálkodni, élni és fejlődni akar, ma már jól tudja, hogy ennek a fejlődésnek egyedüli akadályai éppen azok a koalíciós intézőbizottsági tagok, akiknek egyszerű, tartárjárásnak is beillő uralma éppen elég volt erre a szerencsétlen országra.

Most újból a régi mód szerint szeretnének uralomra kerülni. Az egy évig tartó obstrukció után jöttek a lázító iratok, most pedig, a parlament elnapolása után következnek a népgyűlések. Az izgatás színterét a fővárosból áthelyezik a periferiákra.

Lesznek majd koalíciós népgyűlések, melyekről — mint eddig — többé-kevésbé hiányozni fog a nép, de amelyeken a megjelenő és színre-fonákra egymástól nagyon különböző szónokok elcsépelet frázisokban dörgedelmes hangon fogják követelni a „jogrend” visszaállítását, vagyis az obstrukció tobzódásának korlátlan szabadságát, mert szerintük az a jognak a rendje, hogy a nemzet törvényhozásában egy elenyésző kisebbség hónapokig, sőt évekig megakasztotta a tárgyalások normális menetét s a többségi akarat érvényesítését.

Szerencsére a népnek ezidőszert az a legfőbb gondja, hogy hány magot fizet a buza, a rozs és hogy miképp kellene legsikeresebben védekezni a peronoszpóra, meg a szőlőmoly ellen. És ha egymás közt ez a nép csöndes pipaszó mellett összeáll beszélgetni, megelégedéssel mondogatja, hogy de bizony kellett ott júniusban valami jónak is történnie, mert a fiaink ezentúl három esztendő helyett csak kettőig fognak szolgálni a katonaságnál és a kormány leszállította a szegény emberek adóját is. Ezt pedig bolondság volna, ha az urak megint viszszaacsinálnák.

Előre látható tehát, hogy a sablonos nyári koalíciós kiruccanások nem sok vizet fognak zavarni. Elmulnak minden maradandó hatás nélkül, mint az eddigiek elmulnak. És aztán aratás után, mikor már mindenki jobban ráér, bizonyára a munkapárti képviselők sem fognak késni beszámolóikban választópolgáraikat felvilágosítani mindazokról a nagyfontosságú és hasznos alkotásokról, melyeket

az anarchiától megszabadított képviselőházzal június 4-ike óta tető alá hozott. Valamint az sem kétséges, hogy a törvényhatóságok túlnyomó többsége bizalomnyilvánításokkal foglal állást a kormány és a képviselőház önfeláldozó elnöke mellett, helyeselve ezeknek, a viszonyok által indokolt eljárását, melylyel az ország érdekében a parlamenti többség akaratának érvényét szereztek.

Az őszi hónapokig pedig, a nyári szünet alatt, amikor a mesterségesen szított szünetek lassan-lassan lecsillapodnak, a kormány elkészíti választójogi reformjavaslatát, melyre a koalíció négy esztendeje alatt hiába vártunk. És remélhető, hogy a kapuzárástól az új kapunyitáshoz eltelő idő alatt még az ellenzéki férfiak komolyabb részének elméje is meghiggad, mintegy önmagától fog kialakulni egy olyan új politikai helyzet, mely az együvé tartozókat összehozza, az ellentéteket áthidalja és a komolyabb politikusok által minden párton egyaránt óhajtott békés megoldásnak, megbékülésnek és a normális viszonyok végképpen való helyreállításának gondolatát az ország javára valóságáá érleli.

A hírlapírószövetség gyűlése.

Sajtóünnep Győrött. — A Vhosz. közgyűlése.

— jul. 1.

Főlemelő szép kulturünnepe volt szombaton és vasárnap a Dunántul virágzó szép városának Győrnek.

A dunántuli hírlapírói választmány meghívására ugyanis Győrben tartotta a Vidéki Hírlapírók Országos Szövetsége ezidei rendes évi és tisztújító közgyűlést, amelyen a sajtónak számos nagyfontosságú kérdését tárgyalták és beszéltek meg az ország újságírói, akik mintegy százötvenen sereglettek össze Győrbe, ahol ugy az összes hatóságok, mint a város népe nagy szeretettel fogadták őket.

A Vhosz. tagjai szombaton délután érkeztek Győrbe, ahol a vasuti állomáson W e n n e s z J e n ő, Győr város polgármestere fogadta és üdvözölte az újságírókat, akiknek nevében Sz á v a y G y u l a elnök mondott köszönetet a meleg fogadtatásért.

A fogadtatás és elszállásolás után a sajtó munkásai megtekintették a várost, majd este barátságos összejövetel volt a Vigadó vendéglőjében.

A közgyűlés

vasárnap délelőtt volt a győriek gyönyörű városházájának dísztermében. Az újságírókon kívül összegyűltek itt a városi és vármegyei élet kitünőségei, az összes polgári és katonai hatóságok fejei, köztük G o d a G é z a főispán, N é m e t h K á r o l y alispán, V á r a d y L. Á r p á d győri püspök, W e n n e s z J e n ő polgármester, a katonai parancsnokság képviselőjében B r e u e r őrnagy stb.

A közgyűlést Sz á v a y G y u l a elnök nagyhatású beszéddel nyitotta meg, amelyben üdvözölte a várost, a vármegyet, valamint az összes hatóságok fejeit s köszönetet mondott a szeretetteljes fogadtatásért.

Viszont a sajtó munkásait W e n n e s z J e n ő polgármester üdvözölte ha-

tásos szép beszédben, hangoztatva a hatóságok és a sajtó együttműködésének szükségességét és jelentőségét.

Ezután Szávay Gyula elnök felolvassa Székely Ferenc igazságügy-miniszter üdvözlő-levelét, amelyben a kongresszust meleg szavakkal üdvözlő s közli, hogy a legnagyobb figyelemmel kíséri a kongresszusnak azokat a tárgyait, amelyek tárcáját érintik.

Ezután a közgyűlés áttért a tárgyszorozatra, amelynek során élénk vita folyt a sajtóreform, az újságírói kamara, a sztrájkjog körül s elfogadták az elnökségnek erre vonatkozó javaslatait.

Ezenkívül kimondotta a közgyűlés, hogy tiltakozik a sajtóorgánumok szabad terjesztésének megakadályozása ellen s együttes akcióra lép ez ellen a többi sajtótestületekkel.

A költségvetés és zárszámadás elintézése után megejtették a tisztújítást, amelynek során egyhangú lelkesedéssel ismét elnökké választották Szávay Gyulát, alelnökké Barát Ármint, dr. Brájner Lajost, Lenkey Zsigmondot és Tömörkényi Istvánt.

A harminctagu igazgatóságba a délvidekről rendes tagoknak újból megválasztották lapunk felelős szerkesztőjét Somfai Jánost, továbbá Osztie Andor, Pogány Mihály és Kasztner Samu temesvári szerkesztőket.

A lakoma.

Délben fél 2-kor kétszáz terítékű lakoma volt a Royal-szálloda nagytermében, amelyen ismét nagy számmal vettek részt a város és vármegye előkelőségei.

A lakomán az első felköszöntőt Szávay Gyula mondta, majd G o d a G é z a főispán, W e n n e s z J e n ő polgármester, dr. Brájner Lajos szerkesztő. Nagy tetszést és hatást keltett a katonaság képviselőjében megjelent Breuer cs. és kir. őrnagy felköszöntője, amelyet a sajtóra és a polgárságra mondott magyarázta.

A pompás ebéd alkalmából a győri gyárosok apró ajándékokkal kedveskedtek ipari cikkeikből az újságíróknak. Így Raab M. gyára hasznos viaszkosvaszon tárgyakkal, a Koestlin-gyár kétszersültekkal, a Schmidl-gyár kitűnő cukorkákkal.

Az ebéd után az újságírók egyrésze Pannonhalmára rándult, ahol megtekintette az apátságot a Bencés-rend szeretetreméltó fogadtatása mellett.

Megdrágult az utazás.

Az utazási díjak főlemelése. — A július elsejétől érvényes díjszabás. — Tizenöt perccel drágább az utazás. — Az árak Nagybcskerekétől Budapestig.

Nagybcskerek, jul. 1.

A mai naptól kezdve drágább lett az utazás. A Máv. igazgatósága ugyanis főlemelte a személyszállítási díjszabást s az új tarifa ma, július elsején lépett érvénybe. A drágulás mintegy 15 százalékos így nem mondható túlságosnak s még most is alatta áll a külföldi személyszállítási tarifáknak.

A közönség tájékoztatására alább közöljük az új tarifát Nagybcskerekétől Budapestig úgy Nagyikindán mint Szegeden át a régi tarifa feltüntetésével, megjegyezvén, hogy a Nagybcskerek—szegedi, valamint nagyikindai vonalon

egyelőre nem történt emelkedés a régi tarifa van érvényben.

A tarifa a következő:

Nagybeeskerektől Budapestre Szegeden át. Személyvonat:

A régi tarifa: I. oszt. 25.40, II. oszt. 16.40, III. oszt. 10.20 K.

Az új tarifa: I. oszt. 26.80, II. oszt. 17.40, III. oszt. 10.80 K.

Gyorsvonatoknál, régi tarifa: I. oszt. 29 K, II. oszt. 18.80 K.

Új tarifa: I. oszt. 33 kor. 40 f., II. oszt. 21.30 K.

Szegedtől Budapestig. Személyvonat.

Régi tarifa: I. oszt. 14.40, II. oszt. 9.60, III. oszt. 6 K.

Új tarifa: I. oszt. 15.80, II. oszt. 10.60, III. oszt. 6.60 K.

Gyorsvonat. Régi tarifa: I. oszt. 18.—, II. oszt. 12 kor.

Új tarifa: I. oszt. 22.40, II. oszt. 14.50.

Nagykikindától Budapestig. Személyvonat. Régi tarifa: I. oszt. 18 K, II. oszt. 12 K, III. oszt. 8 K.

Új tarifa: I. oszt. 20.90, II. oszt. 13.30, III. oszt. 8.30.

Gyorsvonatoknál: Régi tarifa: I. oszt. 24 K, II. oszt. 16 K.

Most: I. oszt. 29.60, II. oszt. 19.10 K.

HIREK.

— **Személyi hír.** Dr. Dellimanics Lajos főispán kurjácskai birtokáról holnap este visszaérkezik Nagybeeskerekre.

— **A nagybeeskereki munkásbiztosítási választott bíróság.** A m. kir. igazságügyminiszter a nagybeeskereki munkásbiztosítási választott bíróság elnökévé Janker János nagybeeskereki kir. törvényszéki bírót, helyettes elnökévé pedig Benedek Jenő törvényszéki bírót három év tartamára kinevezte.

— **Kinevezés.** A király a m. kir. igazságügyminiszter előterjesztésére dr. Szabó Gyula nagykikindai törvényszéki jegyzőt a lugosi kir. törvényszékhez albiróvá kinevezte.

A vármegye főispánja Jeszenszky József végzett joghallgató nagybeeskereki lakost közigazgatási fogalmazó gyakornokká kinevezte és szolgálatára a zombolyai főszolgabíróhoz mellé osztotta be.

— **Áthelyezés.** A m. kir. igazságügyminiszter Decleva Dénes nagykikindai kir. alügyész saját kérelmére a szegedi kir. ügyészséghez áthelyezte.

— **Eljegyzés.** Christian Jenő nagybeeskereki főgimnáziumi tornatanár eljegyezte Jakabházy Béla torontál-vármegyei gazdasági egyesületi titkár leányát, Millykét.

— **Emléktábla-leleplezés a cukorgyárban.** A Délmagyarországi cukoripar r. t. június hó 28-ikán igazgatósági ülést tartott Nagybeeskereken, melynek befejezte után kedves szép ünnepély vette kezdetét. T. i. a cukorgyár megörökíteni óhajtván azon odaadó fáradozást, melytől gróf Csekonics Endre vbtt., a megyei gazd. egyesület elnöke a cukorgyár létesítése érdekében kifejtett, tiszteletére egy márvány emléktáblát helyezett el a gyár főépületében. Az igazgatósági ülés után ennek az emléktáblának a leleplezése ment végbe a gyár igazgatósági- és felügyelőbizottsági tagjainak és a gyár fő-tisztviselőinek jelenlétében. Az ünnepi beszédet Pap Géza orsz. képviselő tartotta, ki méltányolta azon érdemeket, melyeket gróf Csekonics Endre a gyár létesítése körül szerzett s egyben fel-említett azon egyéneket és tényezőket, kiknek közreműködésével a gyár létesített. Az emléktábla felírása a következő:

„E vállalat létesítését leghathatósabban előmozdította a „Torontál-vármegyei Gazdasági Egyesület“ elnöke, gróf Csekonics Endre v. b. t. tanácsos, kinek nevét a köz érdekében kifejtett önzetlen

munkásságának elismerésül örökíti meg e márványtáblán a „Délmagyarországi Cukoripar R. T.“ Isten áldása legyen e művön.”

— **Jegyzők tízéves találkozója.** Azok a jegyzői tanfolyamhallgatók, kik 1901—1902. évben végeztek Nagybeeskereken a tanfolyamot, szombaton tízéves találkozóra jöttek össze, hogy viszontlássák a rég nem látott kartársakat és hogy kifejezzék hálájukat a tanfolyam előadói-val szemben, kiknek fáradozását csak az életben tanulták meg igazi értéke szerint megbecsülni. A közel és távoli megyékből szép számmal jöttek el a jegyzők, kiknek javarésze ma már nős családos ember és a multak emlékeit felidézve élvezték a viszontlátás örömeit.

Szombaton délelőtt felkeresték Jankó Ágoston udvari tanácsos alispánt, a tanfolyam igazgatóját, ki az ő ismert előzenyességével fogadta a jórészt idegen megyebeli jegyzőket és élénk beszélgetést folytatott velük. Távozás után a torontáliak büszkeséggel hallották az idegen jegyzők csodálatának és elragadtatásának spontán kitérésait afölött, hogy hogyan beszél és hogy becsüli meg a jegyzői kart a torontáli alispán. Nekik — sajnos — ez új idegen ismeretlen fogalom volt. Felkeresték azután a tanfolyam előadói karát, kiknél Weinhardt József bánlakai jegyző tolmácsolta a jegyzők érzelmeit. Végül felkeresték a jelenlegi tanfolyamhallgatókat, bejárták az internátus helyiségeit, miközben nem egy jóízű emlék került elő a multak tárházából.

Délben banket volt a Rózsa-kávéházban, hol a hallgatókon kívül megjelentek: Jankó Ágoston alispán, dr. Végh Lajos, dr. Riesz Jakab, Szilágyi Albert, Ládai Kálmán és Strosz Béla tanfolyami előadók.

Az első fölköszöntőt Havas Dániel Nagybeeskerek város alszámvevője mondotta, éltetvén a torontáli közigazgatás első munkását, a jegyzők leglelkesebb, elgőszintebb barátját, Jankó Ágoston alispánt, amire Jankó Ágoston alispán hosszabb beszédben vázolta a jegyzői állás fontosságát, kiemelte a különböző megyebeli jegyzők ilyen összejövetelének hasznosságát és éltette az egybegyűlt jegyzőket. Weinhardt József bánlakai jegyző a távollevő dr. Dellimanics Lajos főispánt mint a tíz év előtti évfolyam igazgatóját köszöntötte fel és indítványára táviratot küldtek a kurjácskai birtokán időző főispánnak. Nádaszki György kevedobrai segédjegyző dr. Végh Lajos helyettes igazgatót és az előadói kart, Maletaski György nádaljai jegyző a jelenlevő hölgyeket köszöntötték fel. Végül Szilágyi Albert előadó köszöntötte fel a jegyzőket.

A társaság lefénnyképezte magát és a késő délutáni órákig maradt együtt. Délután a jegyzők egy része elutazott, a többiek még együtt töltötték az estét is és vasárnap reggel utaztak csak el egy feledhetlen szép nap emlékével és azzal a fogadalommal, hogy 5 év múlva újra találkoznak. A szombati találkozó a következők vettek részt:

Andresz Béla jegyző Temesszékás, Behring Péter jzó Bégafő, Bogdán Vazul jzó Papd, Burg Jakab sjzó Nákófalva, Hári Miklós jzó Csősztelek, Havas Dániel alszámvevő Nagybeeskerek, Knöbl Antal jzó Temesujnép, Klobucharich Sándor és neje jegyző Rudna, Maletaski György jzó Nádajla, Müller János jzó Macedónia, Nádaszki György sjzó Kevedobra, Oberst Ferenc jzó Temesrékás, Onya Aurél jzó Aradmegye, Skultéty Árpád jzó Jászfelsőszentgyörgy, Stengl Andor sjzó Gyorok, Stojkovic Arkadia jzó Palánk, Szabó Zsiga sjzó Omlód, Weisz Izidor sjzó Ivánd, Pongrác Gábor jzó Mezőpeterd, Weinhardt József és neje jzó Bánlak, Vojnov Szilárd sjzó Szerbszentmárton, Wuchetich József jzó Berekszőmeti.

— **Árvaházi gyűlés.** A helybeli r. k. árvaházegylet választmánya pénteken délután Franz J. L. kereskedelmi tanácsos elnöklete mellett gyűlést tartott. A gyűlés örömmel iktatta az egylet tagjai sorába Czinner Dávid alapító-tagot, Csusner János, dr. Franz Zoltán és Szabó Károly rendes tagokat. Köszönettel vette tudomásul, hogy a város képviselő-

testülete a szokott tüzfasegélyben részesíti az árvaházat. Tudomásul vette, hogy a DMKE. kilátásba helyezte őszre segítségben való részesítését. Elnök bejelentette, hogy az egylet megbízásából a földművelési miniszterium felszólítására Szegfű Sándor titkár Tolnán járt az ottani munkásleányotthon tanulmányozására. Titkár jelenti, hogy mindent megtekintett az otthonban, ahol a leányok laknak, ülőznek, étkeznek, hálának stb. Örömmel tapasztalta, hogy az otthon teljesen mintaszzerű. A miénk is ilyen. A gyermekek ott a legjobb bánásmódban és atyai gondos nevelésben részesülnek. Ellátásuk bár szerény, de jó, egészséges és elegendő. Saját kerestükből tartják el magukat és még félre is tesznek. 15 éves korukig kell ott maradniuk, de azon túl is ott tartatnak 18—19 éves korukig. Már kiházasítási alapot is létesítettek. Megtanítják a leányokat kézimunkára is és saját egyszerű ruhájuk kiszabására és megvarrására. Rendes tanítónő részesíti őket oktatásban és a kézimunkatanításban. Egész nyugodt lelkiismerettel meri oda ajánlani a leánygyermekeket, mert erkölcsi tekintetben teljesen meg vannak védve. A választmány tudomásul vette a jelentést. A tanítókorukat betöltött leánygyermekeket, kiket a menhely utalt ide, visszautalja a menhelynek. Akiket az egylet maga vett fel, itteni családokhoz helyezi el. A fiukat a választmány mesterségre adja. Titkár bemutatta az árvaházban gondozásban részesülő gyermek 1911—12. tanévi tanulási eredményét. Az árvaházban van 2 gyermek, ki óvóba járt; az elemi iskolások közül 6 kitűnő, 10 jeles, 6 jó, 2 elégséges és 1 elégtelen. Dr. Dellimanics Lajos főispán a földművelési miniszterium rendeletére felszólította az egyletet, hogy népkönyvtári szabályzatot készítsen. A választmány a szabályzatot elkészítette és egy népkönyvtár kezelését és gondozását elfogadja.

— **A filharmónikusok hangversenye.** A nagybeeskereki filharmónikusok Ripka Imre karnagy vezetésével szombaton, Péter és Pál napján este tartották első népies hangversenyüket a Korona-szálloda udvarában, mely ez alkalommal szorongásig megtelt nagyszámú zenekedvelő közönséggel, kiknek sorában társas-életünk számos kitűnőségét is ott láttuk. A hangversenyt Alibout: „Tisztelegjünk“ című indulójával nyitották meg, majd gyors egymásutánban különféle keringők, opera-áriák és operette-melodrák következtek, amelyek közül különösen a „Hunyady László“ dalmű nagy ariája és Milöcker: „Keringő“ je tetszett a közönségnek. Igen sikerült pontja volt a hangversenynek Hiller László „Riviera“ keringője is, melyet Ripka karmester instrumentált. Az ügyes szerzemény eljátszása után a közönség ugy a szerzőt, valamint a karmestert lelkes tapsokkal jutalmazta meg. A zenekar ezután még Wagner: „Tannhäuser“-ját adta elő, szintén szép sikerrel. Hangverseny után táncmultság volt.

— **A vasúti közlekedés köréből.** A T. H. É. V. igazgatósága közli, hogy a 6014. számú Nagybeeskerek—zombolyai vonat július 5-iktől kezdve nem a bégaparti, hanem a régi pályaudvarról indul d. u. 3 óra 55 perckor.

— **Elveszett karkötő.** Egy arany karkötő zsuzsukkal tegnap a Fő-utatól a Mellencei-utcaig menet elveszett. A becsületes megtalálót kéri, hogy azt a rendőrségen vagy a tulajdonosnál, Mellencei-utca 19. sz. a. átadni sziveskedjék.

TAJÉKOZTATÓ.

Az ingyenes olvasóhelyiség és könyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 2 órától este 10-ig. Könyvtáróra vasárnap, szerda, péntek délután 5—7 óráig.

A fürdő (telefonszám 118.) minden nap reggel 6 órától kezdve déli 12 óráig az urak részére nyitva van, hölgyek részére minden hétfő, szerda és pénteken déltől negyed 5 óráig délután. Ugyanazon napokon este 5—7 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap dében gőzfürdő. A kádfürdő reggeltől este 7-ig nyitva.

Július 8. A közigazgatási bizottság ülése.

TÁVIRATOK.

A király nyara.

Budapest, jul. 1. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, a királynak az eddigi tervek szerint ma kellett volna Ischlbe utazni, hogy nyári üdülését megkezdje. A király azonban utazását elhalasztotta, mert be akarja várni a napokban tartandó közös miniszteri tanácskozást.

Közös miniszteri tanácskozás.

Budapest, jul. 1. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, július 4-ikén ott közös miniszteri tanácskozás lesz, amelyen a magyar kormány részéről Lukács László miniszterelnök, Teleszky János pénzügyminiszter és Beóthy László kereskedelmi miniszter vesz részt. A tanácskozáson az idej delegációk programját állapítják meg. Az idén két delegációs ülés lesz: az egyik szeptember második felében, amikor az idej közös költségvetést tárgyalják, a másik pedig novemberben, amikor a jövő évi költségvetést tárgyalják.

Az ellenzéki népgyűlések. — Uj politikai alakulás.

Budapest, jul. 1. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A szövetkezett ellenzék tegnap Szegeden és Szabadkán tartott nagyobb népgyűlést. Az egyik népgyűlésen Károlyi Mihály gróf azt mondta, hogy legközelebb az összes ellenzéki pártok egy nagy parlamenti párttá fognak alakulni s azt a naiv reményét fejezte ki, hogy bizik abban, hogy akkor a király őket bizza meg a kormányzással.

Az ellenzék tegnapi népgyűléseiről sajtószere hírek érkeznek, melyeknek valódi jelentőségét a gyér távirati tudósítások nyomán megítélni e pillanatban alig lehet. A szegedi és szabadkai népgyűlésben valami új pártalakulást, az összes ellenzéki pártok egyesülését proklamálták, feltűnő azonban az, hogy az ülések vezérszónoka, Apponyi Albert arról az egyesülésről mit sem szólt s a politikai eseményt a politikai világ a kisebb fajsúlyú szónokoknak, Károlyi Mihálynak és Szmercsányi Györgynek ajkáról tudja meg. Feltűnő az is, hogy a legilletékesebb vezérek, Kossuth és Justh külföldön tartózkodnak és az új alakulásról semmiféle nyilatkozatot tőlük nem hallunk. Lehetséges tehát, hogy ez a furcsa szövetkezés egyelőre talán még csak egyes ellenzékiek hő kívánsága. Ha az ellenzéki pártok egyesülése tényleg megtörténik, úgy újlag olyan hazug és képtelen alakulás áll elő, aminő a magyar politikában talán még sohasem volt. Az abszurd problémáknak egész sora merül fel. Mindenekelőtt is joggal kérdezheti a közvélemény, vajjon a néppárt odahagyja-e a hatvanhetes alapot? Vajjon Zichy Aladár 48-as lesz-e? Avagy talán Kossuth Ferenc lesz 67-es? Az új párt tegnap a főrendiház ellen is proklamálta a harcot. Vajjon ez is a főpapok támogatása mellett alakult és a működő néppárt hozzájárulásával történt-e? De a két függetlenségi párt között is el kell még intézni egyet-mást. Károlyi Mihály nagy naivitással abban

foglalta a programot, hogy ő bizton reméli, hogy a király az új pártra fogja bízni a kormányzást. Ime, már az első napon lehull a lepel az egész machinációról. Apponyi beszéde alatt néhány megzavarodott fejű ember ismét éltette a köztársaságot, mire Apponyi magából kikelve tiltakozott az éretlen közbekiáltás ellen. Ezt az ellentétet Apponyinak viszont Justhék orgánumával, a Magyarországgal kell rendbe hozni, mert hiszen tudvalevőleg ez az újság volt az, mely nem régebben a köztársasági eszme terjedéséről irt cikket.

A zágrábi merénylet áldozata.

Budapest, július 1. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Zágrábból sürgönyzik, a horvát bán ellen legutóbb elkövetett merénylet alkalmából megsebesült Hervoićsbáni tanácsos tegnap meghalt.

Magyar footballisták veresége.

Budapest, július 1. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Stockholmi távirat jelenti, hogy az angol-magyar válogatott football-csapatok tegnapi mérkőzése alkalmából a magyarok súlyos vereséget szenvedtek, amennyiben az angol csapat győzött 7:0 arányban. A félidőben 3:0 volt. A mérkőzésben Bodnár tizenegyest hibázott, Domonkos tizenegyest védett.

Az országos dalosverseny.

Budapest, július 1. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Tegnap ért véget Budapesten az országos dalosverseny a következő eredménnyel: az első csoport fődíját, a királydíjat a budai dalárda nyerte, a második díjat, egy aranyserleget a lugosiak, a harmadik díjat a kassaiak és a szegediek. A második csoport első díjat az iglóiak, a másodikikat a kolozsváriak és upestiek, a harmadik díjat a diósgyőriek, a negyediket a nagyváradiai és kolozsváriak nyerték. A harmadik csoport első díjat a kispesti, második díjat az egri és harmadik díjat a szabadkai dalosok nyerték.

Az inzultált hadtestparancsnok.

Budapest, jul. 1. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Borojevics hadtestparancsnok, akit Herth munkácsi alezredes leánya arculütött, egy újságíró előtt kijelentette, hogy nem igaz az, hogy ő Herth alezredest megsértette volna. Az alezredes maga kérte felmentését az ebédétől. Az sem igaz, hogy ő a nyugdíjba akarta volna kergetni az alezredest és házassága alkalmából éppen ő volt az, aki a házasságot támogatta és elősegítette. A hadtestparancsnoknak az a véleménye, hogy az inzultus egy exaltált nő rohama volt.

Rablógyilkosság a fővárosban.

Budapest, jul. 1. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Az éjjel a budai Krisztin körút egyik üres telkén meggyilkolva és kirabolva találták Csókás Imre kövezőmunkást. A rendőrség széleskörű nyomozást indított és egy gyanús embert le is tartóztatott, de azonkívül más irányban is folytatja a nyomozást.

TŐZSDE.

(Árak 50 kilogrammonként.)

Buza (októberre)	11.46 — —
Buza (áprilisra)	11.75 — —
Rozs (októberre)	9.31 — —
Zab (októberre)	9.31 — —
Tengeri (júliusra)	8.79 — —
Tengeri (augusztusra)	8.88 — —
Tengeri (májusra)	7.59 — —

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Magyar királyi államvasutak igazgatósága.

141299/912. C. III. a.

x—4

Hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága felhívja az utazó közönség figyelmét arra a körülményre, hogy a személykocsikba a törvényerejű vasuti üzletszabályzat 28. §-a értelmében csak annyi kézipodgyászt szabad bevinnie amennyi a saját ülőhelye felett és alatt elhelyezhető. Az ülőhelyeken, de különösen a kocsik folyosóján podgyászt elhelyezni tilos. E tilalmak valamennyi kocsiosztályra nézve egyaránt fennállanak és a személyvonat III. osztályu utasaira nézve csak annyiban tétetik kivétel, hogy ezek szerszámokat, tarisznyákat, zsákokban és átalvetőkben hordott terheket és hasonló oly tárgyakat is vihetnek magukkal, melyeket a gyalogjárók magukkal szoktak hordani.

Ha azonban e tilalom dacára a kocsik folyosóján vagy az ülőhelyeken podgyászt helyeztetnék el, ezért a rendes podgyászviteldi-jak 1 korona póttelékkel felemelve fognak beszédelni s amennyiben erre mód és idő van az illető podgyászdarab a podgyászkocsiba fog átvitetni.

Budapest, 1912. évi június hó 10-én.

Magyar királyi államvasutak.

Magyar királyi államvasutak igazgatósága.

170994—912. C. III. a.

x—2

Értesítés.

A magyar királyi államvasutak igazgatóságától vett értesítés szerint az „Utmutató“, a magyar és közös közlekedési vállalatok hivatalos menetrendkönyve f. évi június-július havi füzetében közzétett államvasuti menetdíjak és személydíjszabási határozmányok f. évi július hó 1-ével érvényen kívül helyeztetnek.

Az új menetdíjtáblázatot és személydíjszabási határozmányokat a f. évi június hó folyamán megjelenő és július hó 1-ével életbe lépő pótlék fogja tartalmazni.

Ezen pótlék bárkinek díjtalanul áll rendelkezésére az „Utmutató“ kiadóhivatalában és annak minden elárúsító helyén.

Az „Utmutató“ május hóban megjelent kis kiadása pedig az új menetárakat és díjszabási határozmányokat tartalmazó új kiadásban f. évi július hó 1-től való érvénnyel szintén f. évi június havában fog a közönség rendelkezésére állani.

Budapest, 1912. június hó 15-én.

Az igazgatóság.

Vonatok érkezése és indulása Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.

Érvényes 1912. évi május hó 1-ső napjától.

É R K E Z I K.	
Nagybecskereki pályaudvarra.	
Temesvár—Versec—Zombolyáról délelőtt	9.28
Pancsováról délután	7.04
Budapest—Szegedről reggel	6.20
Budapest—Szegedről délután	3.15
Szegedről délelőtt	9.34
Budapest—Nagykikindáról este	9.21
Szécsányból este	6.40
Nagybecskerek-bégap. pályaudvarra.	
Zomb.—Versec—Alibunár—Temesvárról este	8.16
Módosról reggel	6.30
Pancsováról reggel	8.28
Zombolyáról keskenyvágányu vonalon reggel	8.23
Zombolyáról keskenyvágányu vonalon délután	4.10
Zombolyáról keskenyvágányu vonalon este	9.34
Szécsányból este	6.29

I N D U L.	
Nagybecskereki pályaudvarról.	
Pancsovára délelőtt	8.10
Pancsovára este	7.27
Szeged—Budapestre reggel	7.20
Szeged—Budapestre délelőtt	11.27
Szeged—Budapestre este	7.27
Szegedre délután	1.17
Szeged—Nagykikinda—Budapestre reggel	6.21
Karlovára délelőtt	10.00
Nagybecskerek-bégap. pályaudvarról.	
Zombolya—Temesvár—Versecre délután	4.15
Temesvár—Versecz—Antalfalva—Pancsova—Alibunára reggel	3.33
Zombolyára keskenyvágányu vonalon reggel	2.26
Zombolyára keskenyvágányu vonalon délelőtt	11.55
Zombolyára keskenyvágányu vonalon délután	5.25
Módosra reggel	6.35
Zombolyára délelőtt	10.59

DR. BATHORY ENDREVOLT SZEMKLINIKAI ELSŐ TANÁR-
SEGÉD, KÓRHÁZI SZEMÉSZ FŐORVOS**LAKÁSA**NAGYBECSKEREKEN AZ ARADÁCI-UT
22. SZ. A. VAN, HOL SZEMBETEGETEK
NEK NAPONKÉNT 2-4-IG RENDEL.

736-64

Árverési hirdetmény. Gyámhatósági engedéllyel örökön ár-
verés alá bocsátok Karátsonyifalva és Gilad
község határában több parcellában elfekvő
45 1/4 holdi külsőséget és a karátsonyifalvai 22.
öi. számú lakóházat.Árverés: 1912. évi augusztus hó 1-
ső napján d. e. 9 órakor Karátsonyifalva község-
házán, a községi előljárásság közreműködése
mellett.**Üzv. Szimonet Fülöpné**

Alsósztamora.

804-1.1

Padé község előljárásságától.

1163-1912 szám.

806-3.1

Hirdetmény. Padé község előljárássága közhírré teszi,
miszerint a Padé község határában, mint pe-
dig a Padé község mint uradalom birtokán
üzendő vadászati jog 1912. évi augusztus hó
1-től számított 6 egymás után következő
évre folyó évi július hó 19-én délelőtt 9 óra-
kor Padé község házában tartandó nyílt árverés-
sen haszonbérbe adni fog.

Padén, 1912. évi június 19-én.

Rigyitsky s. k., jegyző.

734-66

Tejetházhöz szállit bár-
mily mennyiségben
egész éven át**Lówy Zsigmond**
Nagybecskerek.

579. Bvk. 1912. sz.

802-1.1

Árverési hirdetmény.A nagybecskereki kir. törvényszék 1912.
évi 6733. számú végzésével megkeresett nagy-
becskereki kir. járásbírósnak 1912. évi V.
628/4. számú végzése folytán Ujváry Adolf ja-
vára 5693 korona 08 fillér tőkekövetelés és
járuléka erejéig elrendelt kielégítési végrehaj-
tás folytán 1912. évi június hó 7. napján fe-
lülfoglalt és 1040 koronára becsült ingósá-
gokra az árverés elrendeltetvén, annak Felső-
eleméren, a határban, az 1. számú tiszai gát-
órháznál leendő megtartására határidőül 1912.
évi július hó 10. napjának délelőtt 9 órája ki-
tűztetik olyképen, hogy az árverés a Tiszatöl-
tés mentén az első kilométernél kezdődően
egészen Felsőaradi község határában fekvő 11.
kilométerig, vagyis a második számú órházig
folytatólag fog minden egyes fabódénál külön-
külön megtartani.Az árverés alá kerülő ingóságok meg-
jelölése: deszkákból épült istállók és munkás-
lakás bódék.Az árverés az 1908. évi XLVIII. t.-c. 20.
§-a értelmében még a következő foglaltatók
részére is elrendeltetett: Engel Sámuel 800
kor. 75 fill. tőke s jár. kielégítésére.Nagybecskereken, 1912. évi június hó
23. napján.

Schmelz, kir. bir. végrehajtó.

Egy használt, teljesen ki-
javított 8 lóerejű Első ma-
gyar gazdasági gépgyári**cséplőgarnitúra**

teljes felszereléssel eladó

Eckstein Vilmos gépraktárában
Nagybecskerek.

Esetleg cséplésre is kiadó.

801-1.1

Helyben vagy vidéken
gyermek mellé vagy
mint házvezető nő**állást keres****Berner Viktoria**

807-2.1

Ügyes

német levelezőt

aki gépirást tud

azonnali belépésre keres

az Első Magyar Torontáli
Szőnyeg- és Sütorszövetgyár
Nagybecskerek.

Zsombolyai járás főszolgabírájától.

5019-1912. szám.

803-3.1

Pályázati hirdetmény. Torontálmegye zsombolyai járáshoz tar-
tozó Zsombolya községben ujonnan rendszere-
sített:I. végrehajtói állásra, melynek javadal-
mazása 1000 korona törzsfizetés, 400 korona
laktér, 5-ször 100 korona ötödéves korpótlék
és az idegen köztartozások, illetékek és eze-
ken kívül mindenféle más behajtásra kimuta-
tott összegek utáni törvényes behajtási illetékek.
II. irnok-végrehajtói állásra, melynek javad-
almazása 1000 korona törzsfizetés, 200 ko-
rona laktér és 5-ször 100 korona ötödéves
korpótlék.III. irnoki állásra, melynek javadal-
mazása 1000 korona törzsfizetés, 200 korona laktér
és 5-ször 100 korona ötödéves korpótlék.
III. irnoki állásra, melynek javadal-
mazása 800 korona törzsfizetés, 200 korona laktér és
5-ször 100 korona ötödéves korpótlék.Megjegyzem, hogy az egyes állásokkal
járó ötödéves korpótlék számítása alapjául
csak a zsombolya községnél eltöltött szolgálati
idő vétetik figyelembe.Felhívom mindazokat, kik ezen állások
valamelyikét elnyerni óhajtják, hogy képesíté-
süket és eddigi alkalmaztatásukat igazoló ok-
mányokkal felszerelt pályázati kérvényüket
hozzám folyó évi július hó 20-ig nyújtsák be.
Zsombolya, 1912. évi június hó 27-én.

Fóris, főszolgabíró.

Hirdetéseket

jutányos árért közöl a

Torontál

pol. napilap kiadóhivatala.

Olcsó konviktus.A „Torontálmegyei Magyar Köz-
művelődési Egyesület“ védnöksége
alatt álló polgári és felsőkereske-
delmi iskolai fiúnevelő- intézetben
a felvételek megkezdődtek.Beirási díj egy évre 40 korona,
havidíj 38 korona.

Bővebb felvilágosításokkal szolgál

Erdős Béla.

tanár

Nagybecskerek.

(686-30.14)

Zsombolyai járás főszolgabírájától.

5040-1912. szám.

796-3.3

Pályázati hirdetmény. Torontálmegye zsombolyai járásához
tartozó s nyugdíjazás folytán megüresedett
nagyfőszegzi körjegyzői állásra ezennel pályá-
zatot hirdetek.A körjegyző évi javadal-
mazása:

a) Nagytőszeg község részéről:

1. Készpénz	252 kor. — fill.
2. Sertésátalány	100 „ — „
3. Szénaátalány	120 „ — „
4. Gyertya és sóátalány	20 „ — „
5. Faátalány	64 „ — „
6. Világítási átalány	80 „ — „
7. Szalmaátalány	48 „ — „
8. Buzaátalány	223 „ 20 „
9. Tengeri átalány	28 „ 80 „
10. Árvakönyvek vezetéseért és a községi árvapénztár kezelésével összekötött írásbeli munkálatok tel- jesítéséért	500 „ — „

Összesen . 1436 kor. — fill.

fizetés.

11. Utazási átalány	48 kor. — fill.
12. Irodaátalány	80 „ — „
13. 4 szoba és a szükséges mellékhelyiségek- ből álló szabad lakás.	

b) Kistőszeg község részéről:

1. Készpénz	252 kor. — fill.
2. Sertésátalány	100 „ — „
3. Szénaátalány	120 „ — „
4. Gyertyaátalány	20 „ — „
5. Faátalány	64 „ — „
6. Világítási átalány	80 „ — „
7. Szalmaátalány	64 „ — „
8. Buzaátalány	223 „ 20 „
9. Tengeri átalány	28 „ 80 „
10. Árvakönyvek vezetéseért és a községi árvapénztár kezelésével összekötött írásbeli munkálatok tel- jesítéséért	400 „ — „

Összesen . 1352 kor. — fill.

fizetés.

11. Utazási átalány	60 kor. — fill.
12. Irodaátalány	80 „ — „

c) A szükséges tüzifa természetbeni be-
szállítása a vasutról az udvarra a két község
részéről közösen.A szabályrendeletileg megengedett mellék-
jövedelem.Felhívom mindazokat, kik ezen állást el-
nyerni akarják, hogy az 1883. évi I. t.-c. 6.,
illetve az 1900. évi XX. t.-c. 3. szakaszában
körülírt képesítésüket és eddigi működésüket
igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kér-
vényüket hozzám ez évi július hó 16-ig nyúj-
tsák be.Tekintettel arra, hogy a körhöz tartozó
Kistőszeg községnek a körből való kiválása és
önálló községgé alakulása folyamatban van, a
megválasztandó körjegyző a szétválasztás és
illetve Kistőszeg községnek nagyközséggé és
önálló jegyzőséggé történendő átalakítása ese-
tén kárpótlást nem követelhet.

A választást később fogom kitűzni.

Zsombolya, 1912. évi június hó 25-én.

Fóris, főszolgabíró.

A 64671/912. sz. pénzügyminiszteri körrendelet folytán a nagybecskereki kir. pénzügyigazgatóság által közhírré tétetik az alábbi

Táblázat

az 1912. évi július hó 1-től az 1913. évi június 30-ig terjedő időre érvényes sóeladási árakról.

Sorszám	A hivatalok székhelye	A s ó		A m. kir. pénzügyminiszterium által		Kedvezményes áron			
		n e m e	származási helye	megállapított eladási ár					
				a kincstári sóraktárból		teljes vasuti kocsikban a vasuti állomásról		a kincstári sóraktárból	
				K	f	K	f	K	f
1	Aknasugatag	konyhasó	—	19	28	—	—	17	20
2	Aknaszlatina	"	—	19	28	—	—	17	20
3	Rónaszék	"	—	19	28	—	—	17	20
4	Désakna	"	—	19	28	—	—	13	70
5	Marosujvár	"	—	19	28	—	—	13	70
6	Parajd	"	—	19	28	—	—	13	70
7	Torda	"	—	19	28	—	—	13	70
8	Vizakna	"	—	19	28	—	—	13	70
9	Marosujvár és Parajd	marhasó	—	7	60	—	—	—	—
		főtsó	—	19	87	—	—	—	—
10	Sóvár	magsó	—	13	10	—	—	—	—
		konyhasó	Aknasugatag, Akna-	19	66	—	—	17	56
11	Szigetkamara	marhasó	szlatina és Rónaszék	7	98	—	—	—	—
		konyhasó	Marosujvár	22	06	21	74	—	—
12	Arad	marhasó	Parajd	10	35	10	06	—	—
		konyhasó	Szigetkamara	23	19	23	11	—	—
13	Budapest	marhasó	"	10	32	10	27	—	—
		konyhasó	Marosujvár	24	84	—	—	—	—
14	Flume	tengeri só	—	19	80	—	—	16	50
		marhasó	Parajd	11	75	—	—	—	—
		konyhasó	Parajd	22	79	—	—	14	70
15	Karánsebes	marhasó	"	10	57	—	—	—	—
		konyhasó	Szigetkamara	23	21	—	—	—	—
16	Késmárk	marhasó	"	10	77	—	—	—	—
		főtsó	Sóvár	21	30	—	—	—	—
		konyhasó	Szigetkamara	22	96	—	—	—	—
17	Losoncz	marhasó	"	10	24	—	—	—	—
		konyhasó	Szigetkamara	22	31	22	13	—	—
18	Miskolcz	marhasó	"	9	83	9	68	—	—
		konyhasó	Marosujvár	24	86	24	69	—	—
19	Nagykanizsa	marhasó	Szigetkamara	11	34	11	20	—	—
		konyhasó	Parajd	23	78	—	—	15	70
20	Orsova	marhasó	"	11	20	—	—	—	—
		konyhasó	Parajd	24	07	—	—	15	—
21	Ómoldova	marhasó	"	11	52	—	—	—	—
		konyhasó	Parajd	23	70	—	—	12	60
22	Pancsova	marhasó	"	11	54	—	—	—	—
		konyhasó	Marosujvár	24	62	24	20	—	—
23	Pozsony	marhasó	Szigetkamara	11	19	10	80	—	—
		konyhasó	Szigetkamara	23	35	—	—	19	40
24	Rózsáhegy	marhasó	"	10	90	—	—	—	—
		konyhasó	Marosujvár	25	—	—	—	—	—
25	Sopron	marhasó	Szigetkamara	11	61	—	—	—	—
		konyhasó	Szigetkamara	22	56	—	—	—	—
26	Sóvár	marhasó	"	10	11	—	—	—	—
		konyhasó	Désakna*)	22	95	22	74	12	60
27	Szeged	marhasó	Parajd	10	86	10	68	—	—
		konyhasó	Désakna*)	23	08	—	—	—	—
28	Temesvár	marhasó	Parajd	10	49	—	—	—	—
		konyhasó	Szigetkamara	22	18	—	—	—	—
29	Tokaj	marhasó	"	9	75	—	—	—	—
		konyhasó	Szigetkamara	24	54	—	—	—	—
30	Vágújhely	marhasó	"	10	98	—	—	—	—
		konyhasó	Marosujvár	24	27	—	—	12	60
31	Bród	marhasó	Parajd	11	61	—	—	—	—
		konyhasó	Marosujvár	23	65	23	52	—	—
32	Eszék	marhasó	Parajd	11	19	11	09	—	—
		konyhasó	Désakna	24	23	—	—	12	60
33	Mitrovicza	marhasó	Parajd	11	44	—	—	—	—
		konyhasó	Marosujvár	24	46	—	—	12	60
34	Okučani	marhasó	Parajd	11	54	—	—	—	—
		konyhasó	Marosujvár	24	84	—	—	12	60
35	Terezovác	marhasó	Parajd	11	95	—	—	—	—
		konyhasó	Parajd	25	03	—	—	12	60
36	Zimony	marhasó	"	11	45	—	—	—	—
		konyhasó	Marosujvár	24	10	—	—	12	60
37	Zupanje	marhasó	Parajd	11	60	—	—	—	—
		tengeri só	—	19	79	—	—	16	50
38	Buccari	marhasó	Parajd	12	25	—	—	—	—
		tengeri só	—	19	98	—	—	11	70
		a volt határvidéki lakosok részére szürke tengeri só	—	—	—	—	—	8	10
39	Karlopágó	marhasó	Parajd	12	23	—	—	—	—
		tengeri só	—	19	98	—	—	11	70
		a volt határvidéki lakosok részére szürke tengeri só	—	—	—	—	—	8	10
40	Zengg	marhasó	Parajd	12	14	—	—	—	—

